

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Zanim pojawiła się spa... - cz. II: ZDRÓJ i KRYNICA

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Wyraz ZDRÓJ pojawia się w słownikach najpierw jedynie w znaczeniu 'źródło'. Natomiast znaczenie 'miejsce / miejscowość ze źródłami leczniczymi' jeszcze na początku XIX w. przysługiwało wyrazowi ZDROJOWISKO (w ówczesnych wersjach: zdroiewisko, zdroiowisko i zdroisko). Dopiero w XX-wiecznym słowniku Doroszewskiego znajdziemy - pod hasłem ZDRÓJ - definicję 'miejscowość kuracyjna mająca źródła wód leczniczych; dziś tylko w nazwach takich miejscowości', przy czym Doroszewski uznaje to znaczenie już za „przestarzałe”. Podobną historię ma rzeczownik KRYNICA, zachowany do dziś w nazwach własnych miejscowości. Nie pojawia się on w ogóle w żadnym słowniku - ani dawnym, ani współczesnym - w znaczeniu 'miejsce ze źródłami leczniczymi'. Należy jednak do stosunkowo dawnego słownictwa przynajmniej pośrednio związanego z wodolecznictwem: w XIX-wiecznych słownikach notowany jest w pierwotnych znaczeniach: 1. 'zbiornik na wodę; sadzawka', 2. 'zdrój, struga', 3. 'źródło, zbieg źródeł'.